

УДК 342.92: 342.7

Ірина Комарницька

кандидат юридичних наук

асистент кафедри конституційного та міжнародного права,
Навчально-наукового інституту права, психології та інноваційної освіти
Національного університету “Львівська політехніка”
Ira_lviv90@ukr.net

АДМІНІСТРАТИВНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ: ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ

<http://doi.org/10.23939/law2020.26.155>

© Комарницька І., 2020

Розглянуто нормативно-правове визначення адміністративної відповідальності, подано основні та специфічні ознаки адміністративної відповідальності. Розглянуто реалізацію адміністративної відповідальності.

Ключові слова: адміністративна відповідальність, позитивна відповідальність, негативна відповідальність, відповідальність.

Постановка проблеми. Розвиток демократично-правової держави, становлення та її зміцнення, орієнтири на європейську інтеграцію призводять до формування нових правових елементів, що дозволяють по-новому розкривати гарантії прав і свобод громадян, закріплених у Конституції та вимагають переосмислення й додаткового дослідження правових інститутів, що становлять основу розвитку сучасної правової держави.

Серед таких інститутів провідне місце займає інститут адміністративного права, а саме адміністративна відповідальність. Враховуючи те, що суспільні відносини постійно розвиваються, виникає нагальна потреба у переосмисленні поняття адміністративної відповідальності, його сутності та ознак, підстав щодо його виникнення, порівняння з іншими видами юридичної відповідальності та законотворчого процесу.

Важливість адміністративної відповідальності підтверджується розвитком нормативно-правового забезпечення, що відбувається у продовж останнього десятиліття, адже скоєних адміністративних правопорушень сьогодні є доволі багато. Отже, слід наголосити, що зміни, які відбуваються у нормативно-правовій базі та існуюче сьогодні адміністративне законодавство, не завжди повністю виконують покладені на них функції захисту прав.

Отже, цінність адміністративної відповідальності насамперед полягає у попереджувальній та охоронній функціях та в стимулюванні правомірної поведінки. У вітчизняній правовій науці інститут адміністративної відповідальності досліджувала значна кількість науковців-правників. Висока значущість цього інституту для суспільства визначає необхідність його подальшого вдосконалення, адже поняття адміністративної відповідальності, зміст та обсяг залишають суперечливим питанням адміністративно-правової науки.

Аналіз дослідження проблеми. Інститут адміністративної відповідальності досліджували такі вітчизняні та зарубіжні вчені: В. Б. Авер'янов, О. А. Банчук, І. В. Гаврушенко, С. Т. Гончарук, С. Л. Дембіцькою, С. В. Ківалов та ін., правовий аспект адміністративної відповідальності досліджувала Н. В. Гришина, яка дала найбільш розгорнуту характеристику даного питання.

Метою статті є обґрунтування правової сторони адміністративної відповідальності, визначення основних ознак, змісту, підстав, перспектив подальшого розвитку.

Виклад основного матеріалу. Питання відповідальності активно вивчається та досліджується і розглядається як свобода особи щодо вибору варіантів поведінки та вчинків.

Відповідальність розглядається як необхідність виконання обов'язків: моральних, правових, політичних та інших [1].

Сьогодні поняттям “відповідальність” має охоплюватися широкий зміст, що включає не лише ретроспективну відповідальність, і як наслідок – правопорушення, а й відповідальність позитивну, тобто, ставлення індивіда до своєї поведінки, певної справи, суспільства або держави тощо. Цей аспект відповідальності стає вирішальним щодо запобігання правопорушенням [2].

У наукових дослідженнях часто піднімається питання щодо ролі і місця адміністративної відповідальності у системі юридично-правової відповідальності, адже за допомогою адміністративної відповідальності відбувається вплив з боку органів публічної влади на осіб, що не дотримуються правових приписів [3].

У працях Н. В. Гришиної зазначено: “Відповідальність виникає в результаті соціальної необхідності впорядкування поведінки людей із системою суспільних відносин як сфера меж, рамок необхідної поведінки людини, вимог суспільства до індивіда, як невідворотність відповідальності за свою поведінку перед особою чи організацією, котрі мають на це право”. Тобто можна зробити наступний висновок: відповідальність виникає одночасно із суспільством [4, с. 8].

Виникнення теорії позитивної відповідальності виникає там, де правова теорія перетинається з існуючою у державі ідеологією. Дослідники радянського періоду, що розробили теорію юридичної позитивної відповідальності, враховували ідеологію того часу [5].

С. О. Мосьонз зазначав, що зміст позитивної відповідальності у тому, що будь-яка людина повинна відповідати за доручену їй справу, виконувати її добросовісно зі старанням й ініціативою, неухильно дотримуючись норм соціалістичного життя [10].

В. М. Маліновська виокремлює соціально-нормативну відповідальність, тобто як соціальну відповідальність у вузькому розумінні, адже у широкому її змісті відповідальність є соціальною, оскільки є відповідальністю перед суспільством. У соціальній відповідальності є два значення стосовно соціальних норм: виконання обов'язків згідно з соціальними нормами та відповідальність за порушення такого обов'язку [6].

Відповідальність за виконання означає вчинення дій відповідно до вимог соціальних норм, вибір раціонального варіанта поведінки, звітування про виконання у тому випадку, якщо цього вимагають і визнання відповідальності у разі невиконання чи неналежного виконання обов'язків.

Відповідальність щодо порушення соціальних норм означає визнання всіх негативних наслідків невиконання чи неналежного виконання соціальної норми [5].

У ст. 3 Конституції України проголошено, що утвердження та забезпечення прав і свобод людини є першочерговим обов'язком держави. З цього випливає, що у державі, крім механізму реалізації прав та свобод людини і громадянина, має існувати ще й механізм захисту, важливим елементом якого виступає юридична відповідальність – або адміністративна, або кримінальна [7, с. 72].

Захист передбачає недопущення посягання на ті або інші цінності. За наявності протиправного посягання, що відбулося, не реалізується захисна функція, водночас при виявленні правопорушення якщо особа, що його вчинила, зазнала певних обмежень унаслідок застосування до неї санкцій, можна вести мову про наявність карального аспекту адміністративної відповідальності [8, с. 57].

Юридична відповідальність, а відповідно і адміністративна відповідальність, є певним чином і різновидом соціальної відповідальності, але не лише за наявності кари, тобто покарання за порушення, а значно ширше – як державний контроль суспільних відносин, урегульованими правовими соціальними нормами [9].

Адміністративна відповідальність, будучи різновидом юридичної відповідальності, відіграє вагомий роль в охороні правопорядку та профілактиці правопорушень. Боротьба з правопорушеннями значною мірою залежить від законодавства про адміністративні правопорушення, завданнями якого є: охорона власності; захист інтересів фізичних та юридичних осіб, суспільства та держави загалом [10, с. 62].

Поняття адміністративної відповідальності має дещо суперечливий характер. Одні науковці-правники адміністративну відповідальність розглядають як санкцію, тобто покарання, інші із обов'язком відповідальності особи за свої протиправні вчинки [11, с. 56].

Дискусії щодо цієї правової категорії зумовлені: широтою застосування такого терміна, як “адміністративна відповідальність” у всіх сферах суспільного життя чи життя певної особи; позицією законодавця, що використовує цей термін у нормативних актах, однак не дає визначення суті. Це призводить до того, що в теорії адміністративного права існує велика кількість точок зору щодо цього соціально-правового явища. Аналіз наукової літератури дозволяє зробити висновок: це поняття розглядається як один із інститутів адміністративного права, тобто, як форма забезпечення одного із заходів примусу – стягнення, і як різновид правової (юридичної) відповідальності, і як засіб забезпечення правопорядку та запобігання правопорушенням, і як певний стан суспільних відносин, що виник унаслідок порушення законодавства [12].

На думку В. Б. Авер'янова, “адміністративна відповідальність – це відповідальність за вчинення адміністративного проступку (правопорушення)”. Така відповідальність характеризується реакцією держави на протиправні дії фізичних, а в деяких випадках і юридичних осіб, встановленням правил, заборон і санкцій, адекватних скоєним порушенням [13].

В. Ф. Опришко вважає, що “під адміністративною відповідальністю необхідно розуміти застосування посадовою особою чи уповноваженим органом адміністративного стягнення до особи, що вчинила правопорушення, і за своїм характером не передбачає кримінальної відповідальності”. Відповідальність визначається законами та підзаконними актами або їх нормами про адміністративні правопорушення, у яких визначаються склад адміністративних правопорушень, санкції та порядок їх застосування [14].

І. С. Гриценко стверджує, що: “адміністративна відповідальність є різновидом правової відповідальності, тобто, це форма негативного реагування із боку держави, її компетентних органів на певну категорію протиправних дій (адміністративних проступків), згідно із якою, особи, що скоїли такі правопорушення, повинні нести відповідальність за свої неправомірні дії та понести покарання у встановленому законом порядку” [15, с. 45].

О. М. Щукін визначає, що “адміністративна відповідальність – це особливий різновид правової (юридичної відповідальності), та є специфічною формою реагування держави на протиправні дії окремих громадян чи юридичних осіб”. Заходи правової (юридичної відповідальності), що застосовують до правопорушника і які він має виконати, призводять до майнових, моральних або інших обмежень. Отже, правопорушник несе відповідальність перед державою та суспільством [16, с. 73].

Деякі автори взагалі не визначають такого поняття, як адміністративна відповідальність, вважаючи її різновидом базової (юридичної) відповідальності, яка має певні характерні ознаки. Тому автори схиляються до об'єктивного підходу до визначення адміністративної відповідальності та вважають її негативною подією, що настає після порушення правових норм. А деякі автори схиляються, навпаки, до суб'єктивного підходу при визначенні поняття адміністративної відповідальності, вважаючи, що це позитивна обставина, що дає можливість набути певний досвід, життєвих ситуацій, що можуть призвести до адміністративної відповідальності. Однак, наведені вище визначення щодо поняття “адміністративна відповідальність” застарілі або є неповними й нечіткими. Тому погодитися можна лише із деякими частинами визначень, які пропонують науковці [17, с. 13].

С. Т. Гончарук у своїх працях підкреслює, що “заходами адміністративної відповідальності захищається масив різноманітних суспільних відносин, які складаються під дією норм

адміністративного права, та інших правових галузей, наприклад: у сфері охорони громадського порядку і громадської безпеки, боротьби із різними правопорушеннями, у сфері забезпечення порядку управління, боротьби із корупційними проявами та інших галузей права. Це найпоширеніший вид юридичної відповідальності правоохоронна роль якого у боротьбі з протиправними діями постійно зростає [18, с. 58].

Адміністративна відповідальність може бути реалізована лише за наявності таких складових:

- вчинення дій, які порушують встановлені Кодексом про адміністративні правопорушення або іншими нормативними актами заборони;
- порушення, розслідування, розгляд справи та ухвалення рішення щодо застосування до особи, яка скоїла протиправну дію, санкції, передбачені Кодексом про адміністративні правопорушення чи іншими нормативними актами, чи про звільнення від неї;
- виконання прийнятого рішення [19, с. 40].

Виходячи з вищесказаного, можна дійти висновку, що адміністративній відповідальності притаманні наступні ознаки:

- загальні ознаки, що характерні для правової (юридичної) відповідальності загалом;
- спеціальні ознаки, що виділяють адміністративну відповідальність від інших видів правової (юридичної) відповідальності [20].

Традиційно в теорії права виділяють наступні ознаки правової (юридичної) відповідальності:

- правова (юридична) відповідальність це один із видів соціальної відповідальності, суть якого полягає в захисті суспільних відносин й реакції із боку суспільства на порушення правових норм, що встановлені державою, й стимулюванні правомірної поведінки суб'єктів суспільних відносин.

- правова (юридична) відповідальність спирається на державний примус і пов'язується із досягненням певної мети – покарання, перевиховання правопорушника й поновлення порушених прав [21].

- правова (юридична) відповідальність, на відміну від інших видів соціальної відповідальності, встановлюється нормативно-правовими актами, що видаються органами державної влади та посадовими особами.

- правова (юридична) відповідальність виражається в обов'язку особи зазнати втрат, таких як: позбавлення конкретних благ особистого: позбавлення волі, посади та ін., організаційного і майнового характеру: штраф, конфіскація майна, тобто понести кару, яка є додатковим, правовим (юридичним) обов'язком, що не існував до здійснення правопорушення [22].

- правова (юридична) відповідальність настає лише за вчинені правопорушення у разі встановлення такого правопорушення. Дана вимога є обов'язковою при покладанні кримінальної або адміністративної відповідальності. Суб'єктом юридичної відповідальності може бути лише особа фізична чи юридична, винна у порушенні правових норм.

- правова (юридична) відповідальність здійснюється лише уповноваженими державою органами відповідно до приписів процесуальних правових норм [23].

Крім перелічених загальних ознак, адміністративній відповідальності властиві також і спеціальні ознаки, що відрізняють її від інших видів правової (юридичної) відповідальності:

- підставою адміністративної відповідальності є адміністративне правопорушення (проступок), під яким, згідно зі ст. 9 Кодексу України про адміністративні правопорушення, розуміється протиправна дія чи бездіяльність, яка посягає на державний або громадський порядок, права і свободи громадян, власність, за яке законодавством передбачено адміністративну відповідальність. Отже, слід зазначити, що настання адміністративної відповідальності можливе за наявності правопорушення, об'єкта, суб'єкта, суб'єктивної сторони вини суб'єкта правовідносин [24].

- адміністративна відповідальність має публічний державно-обов'язковий характер. Адміністративний проступок, коли він спрямований проти особи фізичної чи юридичної, є порушенням

правового порядку, охорона якого є метою і функцією держави. Адміністративне переслідування, осудження та покарання, право і обов'язок держави, що здійснюється органом адміністративної юрисдикції від імені держави і незалежно від волі чи бажання зацікавлених в справі осіб, наприклад: потерпілого. Державні органи не можуть мати упереджене ставлення щодо конкретної особи або займати сторонню позицію. Такі дії кваліфікують як службові злочини, зокрема перевищення влади, бездіяльність тощо.

- адміністративна відповідальність виявляється у накладенні на порушників адміністративних стягнень, специфічних за змістом та відмінних від інших, у різних галузях права, заходів стягнення та впливу.

- між суб'єктом, що притягує і особою, що притягується до відповідальності, відсутнє службове підпорядкування.

- адміністративній відповідальності підлягають фізичні і юридичні особи, що базується на підставі наявності у чинному законодавстві положень про можливість притягнення до адміністративної відповідальності і юридичних осіб [25, с. 63].

Чинним законодавством встановлено особливий порядок притягнення до адміністративної відповідальності, який значно простіший, ніж процедура притягнення до кримінальної чи цивільної відповідальності [26, с. 83].

Насамкінець необхідно підкреслити ключову та визначальну роль ефективного та налагодженого механізму притягнення до адміністративної відповідальності у системі правового захисту публічних інтересів. Виконуючи профілактичну, виховну, відновлювальну та карну функції, інститут адміністративної відповідальності становить основу ефективного функціонування всього правового механізму реалізації публічних інтересів.

Висновки. Отже, можна зробити висновок, що поняття адміністративної відповідальності є доволі складним явищем як юридичної, так і соціальної та правової відповідальності, із загальними й спеціальними ознаками.

Також необхідно зазначити, що в існуючому законодавстві не міститься чіткого визначення поняття адміністративної відповідальності, що спричиняє колізійні ситуації, а тому дослідження даного питання потребує подальшої уваги.

Адміністративна відповідальність відіграє важливу роль у становленні та розбудові правової держави, адже адміністративні правопорушення є найбільш частими правопорушеннями.

Отже, проблематика адміністративної відповідальності потребує подальших досліджень.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Гришина Н. В. До розуміння соціальної сутності адміністративної відповідальності. URL: <http://pravoznavec.com.ua/period/article/35164/%C3>.
2. Шувалова Н. Н. Етика та етикет державної та муніципальної служби. URL: http://stud.com.ua/46860/etika_ta_estetika/printsip_sotsialnoyi_vidpovidalnosti.
3. Гаврущенко І. В. Адміністративна відповідальність: підходи до розуміння. Митна справа. 2012. № 1 (79). Ч. 2. Кн. 2. С. 334-338.
4. Гришина Н. В. Соціально-правовий аспект адміністративної відповідальності: автореф. дис. ... канд.юрид. наук: 12.00.07. Харків, 2008. 21 с.
5. Гришина Н. В. Соціальний зміст адміністративної відповідальності. Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Вип. № 14. С. 61-66.
6. Маліновська В. М. Юридична відповідальність як різновид соціальної відповідальності. URL: <http://www.vru.gov.ua/Docs/a150710.pdf>.
7. Дембіцька С. Л. Теоретико-правова характеристика інституту адміністративної відповідальності. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія "Юриспруденція". № 18. Том 1. С. 73-76.
8. Мельник С. М. функціональні типи юридичної відповідальності в адміністративному праві. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія "Юриспруденція". 2014. Випуск 12. Том. 1. С. 212-216.
9. Гришина Н. В. До розуміння соціальної сутності адміністративної відповідальності. URL: <http://pravoznavec.com.ua/period/article/35164/%C3>.
10. Мосьондз С. О. Специфіка адміністративної відповідальності у сфері науки. Вісник ХНУВС. 2012. № 2 (57). С. 276-284.
11. Левенець Ю. О. Поняття адміністративної відповідальності. Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції. 2012. Вип. 3. С. 54-62.
12. Коломоець Т. О. Адміністративне право України. URL:

<http://radnuk.info/pidrychnuku/41-kolomoets/522--6--.html>. 13. Авер'янов В. Б. Адміністративне право України. URL: <http://textbooks.net.ua/content/view/2688/15>. 14. Опришко В. Ф. Правознавство. URL: <http://buklib.net/books/23339/>. 15. Гриценко І. Формування наукових поглядів щодо інституту адміністративної відповідальності. Вісник Національної академії прокуратури України. 2008. № 1. С. 45-50. 16. Шукін О. М. До питання концептуалізації поняття адміністративної відповідальності. Юридичний вісник. 2014. № 3(32). С. 73-78. 17. Броннікова К. В. Поняття адміністративної відповідальності: проблеми визначення. Вісник Дніпропетровського університету імені Альфреда Нобеля. 2013. № 2 (5). С. 10-13. 18. Гончарук С. Т. Адміністративна відповідальність: Сутність та окремі проблеми трансформації на сучасному етапі. Юридичний вісник. Серія "Повітряне і космічне право". 2007. Том. 3. № 4. С. 57-60. 19. Бородин Л. І., Круглов В. А. До питання про дефініцію "Адміністративна відповідальність". Юридичний вісник. 2012. № 1 (22). С. 39-44. 20. Заяць Р. Я. Поняття та ознаки адміністративної відповідальності. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nzlubp_2012_8_6. 21. Бошно С. В. Правознавство. URL: <http://ibib.ltd.ua/ponyatie-priznaki-vidyi-yuridicheskoy.html>. 22. Олійник А. Ю. Правознавство. URL: <http://westudents.com.ua/glavy/68225--6-ponyattya-oznaki-yuridichno-vdpovdalnost.html>. 23. Скакун О. Ф. Теорія держави і права. URL: <https://books.br.com.ua/9200>. 24. Кодекс України про адміністративні правопорушення: редакція від 26 жовтня 2017 року, підстава 2109-19. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>. 25. Остапенко О. І., Кісіль З. Р., Ковалів М. В., Кісіль Р. В. Адміністративне право: навчальний посібник. К.: Всеукраїнська асоціація видавців "Правова єдність", 2008. 536 с. 26. Колпаков В. Кодекс України про адміністративне правопорушення: пошук нової парадигми. Право України. 2004. № 7. С. 85-89.

REFERENCES

1. Gry'shy'na N. V. Do rozuminnya social'noyi sutnosti administraty'vnoyi vidpovidal'nosti. URL: <http://pravoznavec.com.ua/period/article/35164/%C3>. 2. Shuvalova N. N. Ety'ka ta ety'ket derzhavnoyi ta municyp'al'noyi sluzhby'. URL: http://stud.com.ua/46860/etika_ta_estetika/printsip_sotsialnoyi_vidpovidalnosti. 3. Gavrushhenko I. V. Administraty'vna vidpovidal'nist': pidxody' do rozuminnya. My'tna sprava. 2012. # 1 (79). Ch. 2. Kn. 2. P. 334-338. 4. Gry'shy'na N. V. Social'no-pravovy'j aspekt administraty'vnoyi vidpovidal'nosti: avtoref. dy's. ... kand.yury'd. nauk: 12.00.07. Xarkiv, 2008. 21 p. 5. Gry'shy'na N. V. Social'ny'j zmist admini-straty'vnoyi vidpovidal'nosti. Visny'k Xarkivs'kogo nacional'nogo universy'tetu imeni V. N. Karazina. Vy'p. # 14. S. 61-66. 6. Malinovs'ka V. M. Yury'dy'chna vidpovidal'nist' yak riznovy'd social'noyi vidpovidal'nosti. URL: <http://www.vru.gov.ua/Docs/a150710.pdf>. 7. Dembic'ka S. L. Teorety'ko-pravova xaraktery'sty'ka insty'tutu administraty'vnoyi vidpovidal'nosti. Naukovy'j visny'k Mizhnarodnogo humanitarnogo universy'tetu. Seriya "Yury'sprudenciya". # 18. Tom 1. S. 73-76. 8. Mel'ny'k S. M. funkcional'ni ty'py' yury'dy'chnoyi vidpovidal'nosti v administraty'vnomu pravi. Naukovy'j visny'k Mizhnarodnogo humanitarnogo universy'tetu. Seriya "Yury'sprudenciya". 2014. Vy'pusk 12. Tom. 1. P. 212-216. 9. Gry'shy'na N. V. Do rozuminnya social'noyi sutnosti administraty'vnoyi vidpovidal'nosti. URL: <http://pravoznavec.com.ua/period/article/35164/%C3>. 10. Mos'ondz S. O. Specy'fika administraty'vnoyi vidpovidal'nosti u sferi nauky'. Visny'k XNUVS. 2012. # 2 (57). P. 276-284. 11. Levenecz' Yu. O. Ponyattya administraty'vnoyi vidpovidal'nosti. Aktual'ni problemy' vitchy'znyanoi yury'sprudenciyi. 2012. Vy'p 3. P. 54-62. 12. Kolomoecz' T. O. Administraty'vne pravo Ukrayiny'. URL: <http://radnuk.info/pidrychnuku/41-kolomoets/522--6--.html>. 13. Aver'yanov V. B. Administraty'vne pravo Ukrayiny'. URL: <http://textbooks.net.ua/content/view/2688/15>. 14. Opry'shko V. F. Pravoznavstvo. URL: <http://buklib.net/books/23339/>. 15. Gry'cenko I. Formuvannya naukovy'x poglyadiv shhodo insty'tutu administraty'vnoyi vidpovidal'nosti. Visny'k Nacional'noyi akademiyi prokuratury' Ukrayiny'. 2008. # 1. P. 45-50. 16. Shhukin O. M. Do py'tannya konceptualizaciyi ponyattya administraty'vnoyi vidpovidal'nosti. Yury'-dy'chny'j visny'k. 2014. # 3(32). S. 73-78. 17. Bronnikova K. V. Ponyattya administraty'vnoyi vidpovidal'nosti: problemy' vy'znachennya. Visny'k Dnipropetrovs'kogo universy'tetu imeni Al'freda Nobelya. 2013. # 2 (5). P. 10-13. 18. Goncharuk S. T. Administraty'vna vidpovidal'nist': Sutnist' ta okremi problemy' transformaciyi na suchasnomu etapi. Yury'dy'chny'j visny'k. Seriya "Povitryane i kosmichne pravo". 2007. Tom. 3. # 4. P. 57-60. 19. Borodin L. I., Kруглов V. A. Do py'tannya pro definiciyu "Administraty'vna vidpovidal'nist'". Yury'dy'chny'j visny'k. 2012. # 1 (22). S. 39-44. 20. Zayacz' R. Ya. Ponyattya ta oznaky' administraty'vnoyi vidpovidal'nosti. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nzlubp_2012_8_6. 21. Boshno S. V. Pravoznavstvo. URL: <http://ibib.ltd.ua/ponyatie-priznaki-vidyi-yuridicheskoy.html>. 22. Olijny'k A. Yu. Pravoznavstvo. URL: <http://westudents.com.ua/glavy/68225--6-ponyattya-oznaki-yuridichno-vdpovdalnost.html>. 23. Skakun O. F. Teoriya derzhavy' i prava. URL: <https://books.br.com.ua/9200>. 24. Kodeks Ukrayiny' pro administraty'vni pravoporushennya: redakciya vid 26 zhovtnya 2017 roku, pidstava 2109-19. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>. 25. Ostapenko O. I.,

Kisil' Z.R., Kovaliv M. V., Kisil' R. V. Administratyvne pravo: navchal'ny'j posibny'k. K.: Vseukrayins'ka asociaciya vy'davciv "Pravova yednist'", 2008. 536 P. 26. Kolpakov V. Kodeks Ukrainy' pro administratyvne pravoporushennya: poshuk novoyi parady'gmy'. Pravo Ukrainy'. 2004. # 7. P. 85-89.

Дата надходження: 16.04.2020 р.

Iryna Komarnytska

Assistant of the Department of Constitutional and International Law,
Educational and Scientific Institute of Law, Psychology and Innovative Education
Lviv Polytechnic National University
Ph.D.

ADMINISTRATIVE RESPONSIBILITY: THEORETICAL AND LEGAL ASPECTS

The article deals with the regulatory and legal definition of administrative responsibility, presents the basic and specific features of administrative responsibility. Implementation of administrative responsibility is considered.

Key words: administrative responsibility, positive responsibility, negative responsibility, responsibility.